

men jeg bør ikke gøre det. Der er kun to Punkter, jeg vil berøre, af hvilke det ene har været omtalt før, det andet ikke.

Det første omtales i den Ytring, der i Gaar kaldt fra det ærede Medlem for Odense (Koch), som ikke kunde forstaa, hvorfor man, naar man lader Staten yde saa stort Bidrag til Landkommunerne, gør Forskel mellem Land- og Købstadskommunerne, og navnlig hvad Grunden var til, at medens man for Landkommunernes Vedkommende lader Staten betale samtlige Alderstillsæg, foreslaas det for Købstadskommunernes Vedkommende, at Staten ikke skal betale for de to første Stigninger. Jeg kan slet ikke forstaa Grunden til denne Forskel. Man har sagt, at denne Sum for Landets Vedkommende er opgjort til 200,000 Kr., og at det var en stor Sum, men jeg ønsker at gøre opmærksom paa, at det gaar saaledes med alle smaa Summer, at de blive store, naar man multiplicerer dem med 3,000; hvad der for den enkelte Kommune ikke er noget betydeligt, bliver til noget stort, naar det multipliceres med Landkommunernes Antal. Men saa er det stærkt at sige, at den, hvem de store Summer komme til at trykke, altsaa Staten, skal bære det.

Det andet Punkt, jeg vil berøre, og som ikke tidligere har været omtalt, er Forhøjelsen af de 100,000 Kr. Ekstrahjælp til Skolefondene, som Lovforslaget indeholdt, og som i Folketinget er sat op til 200,000 Kr., hvilket er motiveret ved, at man har villet hjælpe de trængende Kommuner til at faa opført de Skoler, der skulle opføres. Nu er disse Skolars Antal sat til 300 à 400, og Beføstningen ved deres Opførelse i Gennemsnit til 3,000 Kr. for hver. Det bliver altsaa 1,200,000 Kr. Nu siger man, at derfor skal Staten belastes yderligere med 100,000 Kr. aarlig. Velan, lad os gaa med til at lade Statskassen bidrage, men hvorledes kan det bevirke, at Statens Bidrag for bestandig skal sættes op med denne Sum? Jeg synes, at det maa være Pligt for os at have Opmærksomheden henvendt paa, om det ikke kan begrænses til et vist Næremaal, for Eksempel 5 Aar. Jeg mener, at 500,000 Kr. fuldt kunde fyldestgøre Formålet, og jeg ser ingen Grund til paa det Omraade for bestandig at belaste Staten med det Beløb, der er Tale om.

Dernæst kommer jeg til et Tema, som de Herrer maa tillade mig at sige et Par Ord om, nemlig om Lovforslagets Forhold til Kjøbenhavn. Jeg vil ikke sige, at det er et særlig taknemmeligt Tema at tale om i denne Forsamling; men man vil tilgive mig, at jeg gør det, og jeg skal gøre det saa kort

som muligt. Jeg tror, man vil erkende, at det er min Pligt at gøre det, da jeg her første Gang efter at have faaet Sæde i Landstinget møder Spørgsmaalet om Statens Behandling af Kjøbenhavn i Sammenligning med dens Behandling af Landets andre Kommuner. Det gør mig ondt paa dette Punkt at maatte erklære mig utilfreds ogsaa med, hvad der er foreslaaet af Regeringen, thi den har jo først foreslaaet, at Kjøbenhavns Krav skulde afgøres med 170,000 Kroner. Jeg skal som sagt ikke trætte ærede Medlemmer med en lang Udvikling; men jeg beder undskyldt, at jeg maa komme med nogle Tale, da de bedst ville oplyse, hvad der er Tale om. Jeg gaar altsaa nu til mit Tema, som jeg kunde give denne Overtskrift: Om det forurettede Kjøbenhavn. Maa jeg først nævne de Tale som Lovforslaget oprindelig indeholdt. Lovforslaget gaar ud fra, at Kommunernes Udgifter til deres Lærertilbøjninger vilde for Købstædernes Vedkommende blive 1,369,700 Kr. — det er kun Begyndelseslønningerne, jeg nævner — og for Landets Vedkommende 3,278,790 Kr.; det bliver til sammen 4,648,490 Kr., og lægger jeg dertil den halve Pensionsskyld, som skal hvile paa Kommunerne, kommer jeg op til 5 Million Kroner. Det er de Begyndelseslønninger; Købstæderne og Landkommunerne skulle yde. Hvad skal saa Staten yde dertil efter Lovforslaget? Staten skal yde 2,222,150 Kr.; jeg trækker nemlig fra de 170,000 Kr., der ere bestemte for Kjøbenhavn. Disse cirka 2,222,000 Kr. dele sig igen i to Summer, de 902,000 Kr., som hidtil ere ydede, og de 1,320,000 Kr., som efter Lovforslaget skulde lægges til for Fremtiden. Ved dette Tilskud af ca. 2,220,000 Kr. opnaar Landkommunerne en Beparelse i deres nuværende Lærertilbøjninger af 400,000 Kr. aarlig, men Lovforslaget ophjser, at disse ville gaa med paa anden Maade, idet Lærernes Antal vil blive forøget, og derved kommer den Sum paa ny til Anvendelse. Det vil med andre Ord sige, at Lovforslaget stiller Landkommunerne saaledes, at hele den Udvidelse, der nu skal ske af Skolerne og hele Forøgelsen af Lærerpersonalet, faar Landkommunerne tilvejebragt uden Forhøjelse af de hidtilværende Skoleudgifter. Af de 5 Mill. Kr. i Lønninger betaler Staten de 2,222,000 Kr., og da dette i Tidens Løb vil stige ikke saa lidt, tør jeg vel sige, at Forholdet bliver dette, at for Landets og Købstædernes Vedkommende betaler Staten $\frac{1}{3}$ af Lærertilbøjningerne, idet Kommunerne betale 5 Millioner og Staten $2\frac{1}{2}$ Million Kroner.

Nu skal jeg tillade mig at nævne, at Lærertilbøjningerne i Kjøbenhavn, naar dertil